

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok 1. Nr. 251

Włocławek, poniedziałek 4 listopada 1946 r.

Cena 3 złote

Wspólny wysiłek

Tegoroczna akcja pomocy zimowej jest już w pełnym toku. We wszystkich miastach i miasteczkach powstały komitety pomocy najbiedniejszym. Pomoc udzielana będzie w postaci gorących posiłków, w miarę możliwości odzieży, obuwia i kwot pieniężnych.

Poszczególne ministerstwa przychodzą z wydatną pomocą. I tak Ministerstwo Obrony Narodowej udziela pomocy komitetom akcji Pomocy Zimowej przez dostarczanie środków lokomocji i magazynów wojskowych oraz przez ustanowienie posterunków do pilnowania. Podobnej pomocy udziela Ministerstwo Bezpieczeństwa.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych wprowadziło opłaty od paszportów zagranicznych. Ministerstwo Administracji Publicznej poza zleceniem władzom administracyjnym pomocy komitetom w akcji, zezwoliło na przeprowadzenie zbiórek ulicznych i w lokalach w czasie od 1 października do 31 marca 1947 r. wyłącznie na rzecz akcji Pomocy Zimowej.

Ministerstwo Skarbu za pośrednictwem władz i urzędów ściśle współpracuje z komitetami Pomocy Zimowej. Urzędy Skarbowe ułatwiają ściąganie dobrowolnych składek przy płaceniu podatków i przy wykupywaniu świadectw handlowych i przemysłowych.

Ministerstwo Oświaty również poleciło nauczycielstwu współpracę. Ministerstwo Ziem Odzyskanych wprowadziło opłaty na rzecz Pomocy Zimowej od zezwoleń na wywóz ruchomości z terenów Ziem Odzyskanych, zalecając ponadto współpracę władzom administracji ogólnej i samorządom na terenach Ziem Odzyskanych.

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych zaleciło rolnikom dobrowolne opodatkowanie się na rzecz Pomocy Zimowej, mniej więcej od 1 do 4 kg zboża i od 5—10 kg ziemniaków od 1 hektara użytków rolnych. Ministerstwo Zdrowia organizuje pomoc lekarską w ramach akcji Pomocy Zimowej. Ministerstwo Przemysłu opodatkowuje przemysł prywatny i państwowy na Pomoc Zimową.

Ministerstwo Apropowizacji i Handlu zwalnia i punktualnie dostarcza artykuły żywnościowe na rzecz akcji pomocy zimowej dla kuchni ludowych na terenie całego kraju. Ponadto wprowadziło opłaty od zezwoleń na przydzielanie wagonów dla przewozu towarów przez przedsiębiorstwa prywatne.

Ministerstwo Poczty i Telegrafów zaleciło urzędowi pocztowemu rozsprzedawanie znaczków wyłącznie na Pomoc Zimową oraz pobieranie dobrowolnych ofiar przy opłatach za przesyłki listowe, telegramy i rozmowy telefoniczne oraz udzieliło ryczałtu ulgowego dla przemysłu pocztowych akcji Pomocy Zimowej.

Ministerstwo Komunikacji zarządziło pobieranie przez kolejowe kasy osobowe i towarowe dobrowolnych

Dzień żałoby

WARSZAWA (obsł. wł.). W całym kraju dzień Święta Umarłych był dniem wielkich uroczystości żałobnych.

W Warszawie wszystkie groby na cmentarzach, ulicach i placach były udekorowane kwiatami i wieńcami. Przy grobach paliły się znicze, a warta honorowa była pełniona przez wojsko lub organizacje młodzieżowe.

Na cmentarzu wojskowym na Powązkach pochowano 300 żołnierzy I dyw. Kościuszkowskiej W. P., którzy polegali w walkach o wyzwolenie Warszawy. Nad grobem przemawiali Ks. pułk. Warchałowski oraz szef sztabu gen. Korczyc.

Na stokach Cytadeli odbyła się uroczystość zorganizowana przez PPS i TUR. Na miejscu straceń wieńcami oraz kwiatami i płonącymi zniczami uczczono pamięć bojowników polskich padłych w walce z caratem.

Uroczystość zagaił prezes weteranów walk o wyzwolenie w 1905 roku. Główne przemówienie wygłosili poseł Jagiełło oraz z ramienia TURu Krystyna Derywalska.

W Krakowie na cmentarzu Rako-

wieckim złożono urnę z prochami bohaterów i męczenników z Oświęcimia.

W Bydgoszczy na rynku nastąpiło odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci Polaków pomordowanych przez zbirów hitlerowskich.

W sprawie traktatu pokojowego z Niemcami

NOWY JORK (obsł. wł.). W ciągu trzech tygodni będą trwały wstępne rozmowy w sprawie traktatu pokojowego z Niemcami. Pierwsze rozmowy czterech ministrów rozpoczną się prawdopodobnie dzisiaj. Konferencje te mają być zakończone przed końcem bieżącego roku.

Tematem obrad mają być: zachod-

nie granice Niemiec z uwzględnieniem żądań Francji, międzynarodowa kontrola Ruhry oraz gospodarcze scentralizowanie Niemiec.

Jak podają Belgia, Holandia i Luksemburg zgłosiły żądanie dopuszczenia ich do obrad w sprawie traktatu z Niemcami.

Czesi chcą płacić odszkodowanie

PRAGA (obsł. wł.). Minister Spraw Zagranicznych Czechosłowacji powiadomił parlament o uchwale rządu płacenia odszkodowania dla tych zagranicznych właścicieli, których przedsiębiorstwa zostały na terenie Czechosłowacji upaństwowione.

Anders opuścił Włochy

RZYM (obsł. wł.). Generał Anders opuścił definitywnie Włochy udając się do Londynu. Wraz z nim wyjechało 163 oficerów jego sztabu. Anders ma zamiar przystąpić do pisa-

nia pamiętników. Przed odjazdem gen. Anders oświadczył, że ostatni żołnierze polscy opuszczają Włochy w terminie do końca bieżącego miesiąca.

Wokół Palestyny

NOWY JORK (obsł. wł.). Minister Bevin po przyjeździe do Stanów Zjednoczonych odbędzie rozmowy z prezydentem Trumanem oraz ministrem Byrnesem w sprawie Palestyny. Rozmowa ta jest konieczna celem uzgodnienia do tego czasu odmiennych poglądów na kwestię żydowską w Palestynie.

Technicy niemieccy będą szkolić Anglików

LONDYN (obsł. wł.). Do Anglii przybyło 10 techników niemieckich. Jak podaje oficjalny komunikat będą

oni pracowali nad udoskonaleniem samolotów raketowych pouczając jednocześnie techników angielskich.

Schacht nadal siedzi w więzieniu

NORYMBERGA (obsł. wł.). Wojskowe władze amerykańskie odrzuciły protest Schachita w sprawie uwięzienia go przez władze niemieckie. Władze te jednocześnie oświadczyły,

że Schacht został zaarrestowany na podstawie wewnętrznych przepisów niemieckich, a w sprawie wewnętrzne niemieckie Stany Zjednoczone nie mają zamiaru ingerować.

Rozpoczęcie prac w Komisjach

NOWY JORK (obsł. wł.). Sześć komisji Organizacji Narodów Zjednoczonych przystąpiło do pracy. Debata na plenarnym Zgromadzeniu ONZ została odroczone na przeciąg dwóch tygodni. Komisja ogólna przy-

stąpiła do rozpatrzenia wniosku radzieckiego w sprawie ograniczenia zbrojeń. Komisja budżetowa obraduje nad budżetem dla ONZ. Komisja humanitarna rozpatruje sprawę uchodźców w Europie.

Napady niemców w Czechosłowacji

PRAGA (PAP). Jak donosi prasa czeska, ludność nadgraniczna powiatów Ceska Lipa i Jablonne niepokojona jest ustawicznie przez uzbrojone bandy Niemców, którzy w nocy

przechodzą granicę czechosłowacko-niemiecką i dokonują zbrodniczych napadów rabunkowych na wsie i osiedla czeskie. Ostatnio władze bezpieczeństwa aresztowały szajkę niemieckich bandytów, którzy, jak się okazało, są wysiedlonymi z Czechosłowacji Niemcami.

opłat (na znaczki Pomocy Zimowej), przyznało ulgowe przewozy dla produktów, zebranych z ofiar na zasadzie specjalnej taryfy, skalkulowanej po cenach kosztów własnych. Zezwoliło na bezpłatne korzystanie z placów i magazynów kolejowych na stacjach przez Komitety Pomocy Zimowej. Udziela zniżek kolejowych dla pracowników akcji Pomocy Zimowej lub wydaje im bilety okresowe.

Ministerstwo Kultury i Sztuki spowodowało opodatkowanie biletów wejścia na widowiska teatralne w wysokości od 5—10 zł. od biletu. Zaleciło zespołom teatralnym zorganizowanie przynajmniej jednego przedstawienia na rzecz akcji zimowej w okresie między 1.10.46 r. a 31. III. 1947 r.

Ministerstwo sprawiedliwości wydało polecenie pobierania na rzecz akcji Pomocy Zimowej opłat od podań sądowych. Ministerstwo Informacji i Propagandy zaleciło w porozumieniu z Filmem Polskim, zarządom kin pobieranie opłat od biletów za wyświetlanie filmów. (ap.)

Żuk Colorado niszczy zbiory

WARSZAWA (PAP). Profesor Mikołaj Mikołajewicz Bogdanow Katkow, delegat Ministerstwa Rolnictwa ZSRR, który zatrzymał się w Warszawie w przejeździe do Berlina, wygłosił wczoraj odczyt poświęcony zapoznaniu słuchaczy z najgroźniejszym w chwili obecnej szkodnikiem — żukiem colorado, zwanym u nas stonką ziemniaczaną i sposobami walki z nim w różnych krajach Europy, oraz w Ameryce. Ten „bicz na kartofle“, jak się wyraził profesor, piękny żuczek pochodzący z południowej części Ameryki Północnej dobrze lata i wykorzystując prądy powietrzne przenosi się niepowstrzymanie coraz dalej. W roku 1874 doszedł tuż do Atlantyku przebywając w ciągu kilkunastu lat 3.000 km. Obecnie działa na obszarze 8 mil. kw. w Europie znalazł go najprzód w Bremie (1876 r.), w porcie; wkrótce potem i w innych portach Niemiec, a niezadługo zjawiał się i na polach. Rolnik rozpoczął z nim zjadającą walkę we wszystkich krajach i wszelkimi środkami. Dzięki jednak fantastycznej płodności stonki, nigdzie nie zdołano zniszczyć szkodnika zupełnie, tam zaś, gdzie się najprzód ukazał, w Ameryce Północnej, niszczy rocznie około 30 mil. buszli kartofli tj. 8% ogólnej ilości kartofli.

Przywieziony do Francji podczas wojny światowej, dzięki temu, że go Francuzi zlekceważyli, opanował w błyskawicznym tempie Francję, która płaci mu wciąż wielki haracz.

Obecnie zajął m. in. Szwajcarię, Niemcy i stanął u granic Polski nad Odrą. Wystąpił już u nas w woj. kieleckim. Polacy rozpoczęli natychmiast walkę z nim i wytypowali pierwszy zagon. Profesor nie sądzi, że „najazd“ został całkowicie zlikwidowa-

ny. Żuk zagraża również i Związkowi Radzieckiemu, dla którego Polska przedstawia w tym wypadku wal ochronny. Rosja przygotowała się do walki ze stonką już od chwili jej pojawienia się, a obecnie Związek Radziecki stanął w pogotowiu alarmowym.

3.000 specjalistów wyszkolonych przez Instytut Ochrony Roślin w Leningradzie, pod kierunkiem 100 uczonych, zajęło się organizacją ochrony ZSRR przed żukiem. Utworzono re-

jony kwarantanny, w których bacznie czuwa się nad tym, by się żuk nie przedostał do Związku przygotowując się środki chemiczne do walki.

Związek chętnie pomoże Polsce w jej kłopotach, tym bardziej, że sam jest zainteresowany w zwalczaniu szkodnika. Większy transport truciźny, jaki niedawno nadszedł, jest zapowiedzią tej pomocy. Profesor ma nadzieję, że wspólne wysiłki osiągną zamierzony skutek.

Nowy program audycji Polskiego Radia

WARSZAWA (PAP). W dniu dzisiejszym wchodzi w życie nowy ramowy program zimowo-wiosenny audycji Polskiego Radia. Nowy program częściowo rozszerza, a częściowo wprowadza nowe audycje dla pewnych grup słuchaczy.

Tak np. wprowadzone zostają codzienne półgodzinne audycje dla świetlic robotniczych, nadawane w czasie przerwy obiadowej. Pięć razy tygodniowo nadawane będą audycje dla słuchaczy i świetlic wiejskich, obejmujące szereg ciekawych cykli.

Obok rozszerzenia popularnej „Nauki przy głośniku“ inowacją będzie rozpoczęcie działalności Radiowego Uniwersytetu Ludowego. W ramach próbnych audycji RUL-u wprowadzone zostają 4 razy tygodniowo 15-minutowe wykłady, opracowane przez profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Dalsze grupy audycji to — dział

zatytułowany „U naszych przyjaciół“, obrazujący rozwój życia politycznego, społecznego i kulturalnego u naszych sąsiadów zagranicą, rozszerzone i urozmaicone muzycznie i literacko, audycje wojskowe oraz audycje zatytułowane „Na Ziemiach Odzyskanych“.

Nowy program opracowany został z uwzględnieniem potrzeb i życzeń radiosłuchaczy, świata nauki i sztuki, wyrażonych drogą ankiet, przeprowadzonych przez Biuro Studiów PR.

Samolotami naokoło Afryki

PRAGA (IP). Niedawny lot lotników berneńskich pani Ludwika Zaviszkowej i porucznika Józefa Bednara czeskosłowackim samolotem „Sokol M 1“, którym przebyli trasę 10.000 km. ponad północnymi i zachodnio-europejskimi państwami był wstępem do wielkiej imprezy lotniczej, którą czeskosłowacka produkcja samolotowa chce dowieść swej dojrzałości. Będzie to teamowy lot naokoło Afryki, a użyte będą samoloty fabryki Inż. J. Mráz, przedsiębiorstwa narodowego w Chooni w Czechach wschodnich. Samoloty będą w tym celu specjalnie wyprodukowane. Polecą trzy samoloty a sześciu członków załogi, pilotów czeskosłowackich startować będzie do tego lotu w lutym przyszłego roku. Trasa prowadzić będzie przez Jugosławię, Bułgarię, Turcję, Syrię do Egiptu i Abisynii, skąd przez Kenię w kierunku Jeziora Wiktorii do Kampeli i do brzegów Oceanu Indyjskiego, a następnie, albo wzdłuż wybrzeża do Mozambiku z ewentualnym przelotem ponad Madagaskarem, albo do Rodezji i Kapsztatu. Z powrotem wyprawa polecą przez Kongo Belgijskie, Kamerun, Liberię, Gwineę, Senegal, Marokko, Algier, Tunis.

Sycylię do Jugosławii. Długość trasy wynosić będzie przeszło 30.000 km.

Jubileusz Zelwerowicza

WARSZAWA (obsł. wł.). W dniu 8 listopada r. b. pod protektoratem Prezydenta KRN Bieruta odbędą się uroczystości jubileuszowe znakomitego aktora scen polskich Aleksandra Zelwerowicza.

W sprawie traktatu z Włochami

RZYM (obsł. wł.). Rząd włoski zwrócił się do Organizacji Narodów Zjednoczonych z prośbą o ponowne rozpatrzenie niektórych punktów traktatu pokojowego.

Niepokoje w okręgu Jerozolimy

PARYŻ (PAP). Według doniesienia agencji France Presse z Jerozolimy, w wyniku ostatnich zamachów, brytyjska policja przeprowadziła intensywne rewizje w podmiejskich dzielnicach Jerozolimy, zamieszkałych przez ludność żydowską. Według komunikatu oficjalnego zamachy ubiegłej nocy spowodowały śmierć 2 żołnierzy brytyjskich oraz zranienie 11 dalszych. Godzina policyjna została przedłużona o 90 minut.

Skazani na śmierć

WROCLAW (PAP). Wojskowy Sąd Rejonowy we Wrocławiu rozpatrywał sprawę 5-ciu Niemców z pow. Bolesławiec na Dolnym Śląsku, byłych członków H. J., oskarżonych o nielegalne przechowywanie broni. Oskarżeni otworzyli w lesie magazyn, gromadząc karabiny, pistolety, granaty i amunicję.

W wyniku rozprawy na karę śmierci i utratę publicznych i honorowych praw na zawsze skazani zostali: Werner Reisdorf i Walter Sprugner, zaś pozostałym 3 oskarżonym Sąd wymierzył kary po 15 lat więzienia.

Wizyta literatów polskich w Czechosłowacji

PRAGA (IP). Bawiąca obecnie w Czechosłowacji delegacja literatów polskich, odbyła w tych dniach podróż po Morawach i odwiedziła główne miasto Brno. Jak podaje Czechosłowackie Biuro Prasowe, we wszystkich miastach i miejscowościach morawskich, do których wycieczka zawitała, polscy goście byli serdecznie witani przez przedstawicieli powiatowych i miejscowych rad narodowych oraz publiczność. Na ich powitanie przybyła również młodzież w strojach narodowych. Pisarze polscy zwiedzili różne muzea i zabytki a zwłaszcza mocne wrażenie wywarła na nich wizyta w sławnym kościele na Velehradzie, gdzie przechowywane są polskie sztandary z powstań narodowych oraz obraz św. Cyryla i Metodego sławnego malarza Jana Matejki. W późnych godzinach wieczornych polscy literaci powrócili do Brna, gdzie wzięli udział w przedstawieniu „Traviaty“ Verdiego w Janaczkowej Operze.

W poniedziałek przyłączyła się do delegacji Pola Gojawiczyńska, która do Pragi przybyła później. Tego dnia wycieczka zwiedziła brneński Dom Sztuki, dalej wystawę „Blok 1946“ itd. W towarzystwie przedstawicieli czeskosłowackiego ministerstwa informacji goście następnie udali się do lokalu „Morawskiego koła literatów, gdzie serdecznie byli powitani przez seniora morawskich pisarzy, znanego polonofila Dr J. Svitla-Karnika. Literaci polscy okazali wielkie zainte-

resowanie dla literatury morawskiej. Również w Brnie, tak samo jak w Pradze literaci polscy mieli sposobność omawiania wspólnych zagadnień na polu kulturalnej współpracy polsko-czechosłowackiej. W odpowiedzi na przemówienie powitalne zaznaczył Julian Przyboś, że polscy literaci przybywają do Czechosłowacji jako pionierzy najszerszego porozumienia pomiędzy obydwojma narodami słowiańskimi. Po uroczystym obiedzie wycieczka udała się do Sławkowa (Austerlitz), gdzie zwiedziła plac boju z czasów Napoleona. Po powrocie literaci polscy wzięli udział w Wieczorku autorskim, na którym morawscy i polscy literaci odczytali fragmenty swych dzieł.

Walka z lichwą

BYDGOSZCZ (PAP). Ostatnio na terenie woj. pomorskiego zaobserwowano brak tłuszczów, a zwłaszcza słoniny. Objaw ten nie jest spowodowany brakiem słoniny, bowiem głównie trzody chlewnej w woj. pomorskim w obecnej chwili osiągnęło stan przedwojenny. W związku z tym organa MO podjęły energiczną walkę z paskarstwem na terenie województwa. Przeprowadzone lotne kontrole ujawniły w składach rzeźniczych poważne zapasy słoniny, w wyniku czego zatrzymano szereg nieuczciwych rzeźników.

W Toruniu znaleziono u rzeźnika Czeszewskiego ukrytych 77 kg. słoniny, podczas, gdy nieuczciwy rzeźnik

stwierdził, że nie ma na sprzedaż ani graca tłuszczu. Zatrzymanych spekulantów przekazano do dyspozycji Komisji Specjalnej do Walki z Nadużyciami.

Zamieszki w Indiach

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi z Bombaju, że ogólna liczba ofiar w ciągu ostatnich zamieszek, trwających od 5 dni w Chapra Town, o 40 mil od Bombaju i w 6 wioskach sąsiedzkich wynosi, jak podają źródła oficjalne, 100 zabitych i 150 rannych.

